

Joensuun kaupungin hankinnoista vähähiilisiä

Vastuullisuus hankinnoissa ja rahoituksissa –
seminaari 10.4.2024

Aino Kangas, ilmastoasiantuntija
Opri Orenius, ilmastosuunnittelija

Euroopan unionin
osarahoittama

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

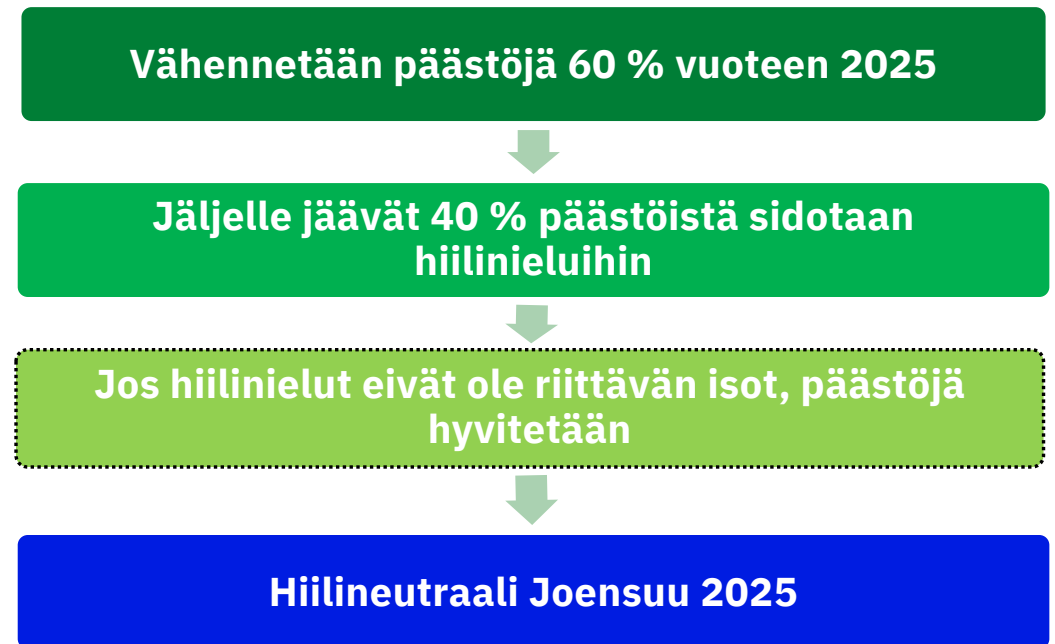

Ilmastokaupunki
Joensuu 2025

J • ENSUU

Tavoite: hiilineutraali Joensuu 2025

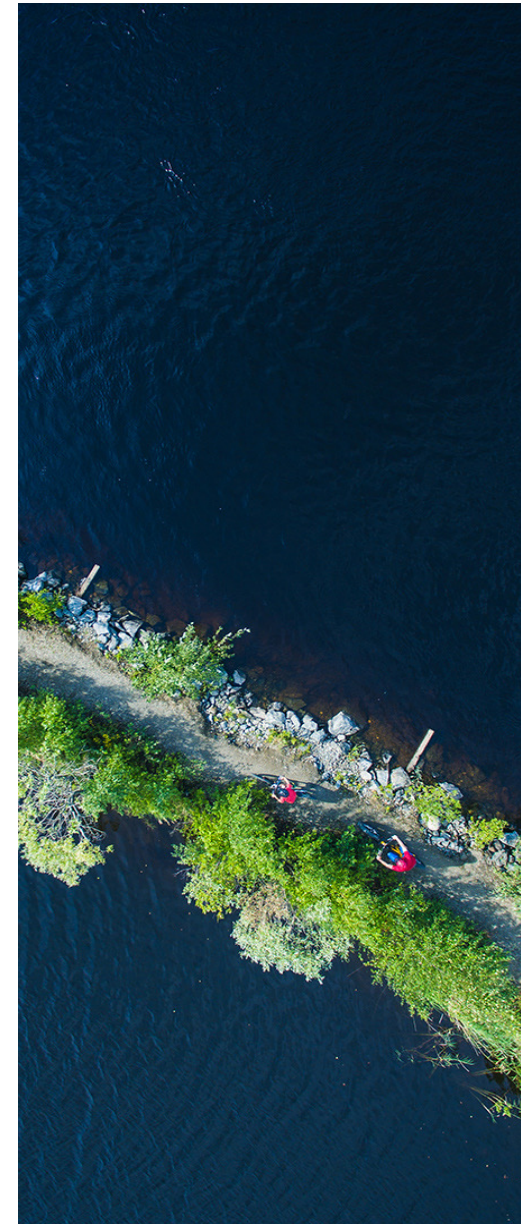
- ❖ Kaupungin strategia: *Olemme ilmastopolitiikan edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Pyrimme ilmastoviisaan rakentamisen mallikaupungiksi ja turvaamme luonnon monimuotoisuutta*
- ❖ Päästöihin kuuluu kaikki alueelta syntyvät päästöt: kaupungin, kuntalaisten ja yritysten

Miten se tehdään?

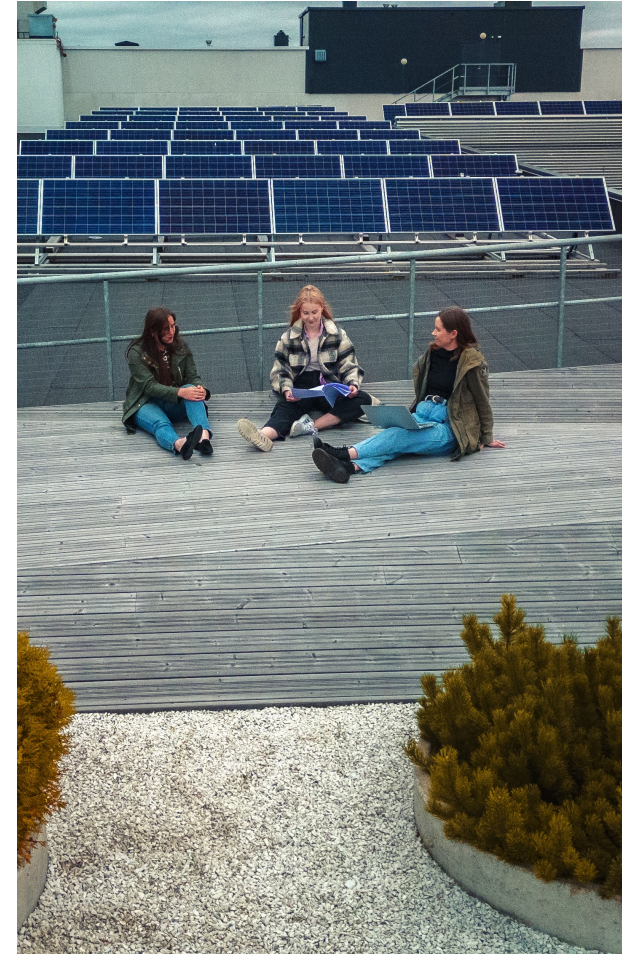
- ❖ Ilmasto-ohjelma 2022-2025: 75 toimenpidettä
- ❖ Hankinnat ovat merkittävä keino kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen ja luonnonvarojen käytön vähentämiseen
- ❖ Työtä tehdään koko kaupunkiorganisaatiossa, myös tytäryhtiöissä
 - ❖ Joensuun Kodit
 - ❖ Joensuun Elli
 - ❖ Puhas
 - ❖ Karelia AMK
 - ❖ Itä-Suomen Liikuntaopisto
 - ❖ Joensuun Pysäköinti
 - ❖ Yrityskiinteistöt
 - ❖ Business Joensuu

”Joensuun kaupunki tekee hankintoja yli 350 miljoonalla eurolla vuodessa. Hankintojen kautta meillä on merkittävät mahdollisuudet edistää kahta strategista tavoitettamme – olla ympäristövastuuta kantava hiilineutraali kaupunki ja paikallista kestävä yrittäjyyttä edistävä yrityskaupunki”

Mitä olemme tähän mennessä tehneet?

- ❖ Kokosimme hankintojen vähähiilisyyden kehittämiseksi syksyllä tiimin, jossa mukana Pohjois-Karjalan hankintatoimi, konsernihallinto, Ilmastokaupunki Joensuu 2025 ja kaupungin tilakeskus
- ❖ Tunnistimme tärkeimpien hankintakategorioiden päästövaikutuksia
 - ❖ Matkustus- ja kuljetuspalvelut, aineet tavarat ja tarvikkeet ja rakentamis-, korjaus- ja kunnossapitopalvelut päästöiltään merkittävimpiä
- ❖ Käynnistimme kehitystyön toimitilainvestointien vähähiilisyyskriteerien muotoilemiseksi syksyllä 2023
 - ❖ Markkinavuoropuhelu rakennusalan yrityksille, jossa yhteiskehitettiin vähähiilisiä hankintakriteerejä

Mitä aiomme tehdä?

- ❖ **Kaupungin oma hankintaohje päivitetään huomioimaan vähähiilisuuden mahdollisuudet kaikissa hankinnoissa**
- ❖ Jalkautetaan päivitetty hankintaohje eri toimialoille
- ❖ Toimitilarakentamisen vähähiilisyyskriteerien työstäminen jatkuu keväällä urakoitsijakohtaisten keskustelujen myötä
- ❖ Vähähiilisen toimitilarakentamisen pilotti syksyllä 2024
- ❖ Työ infrarakentamisen vähähiilisyyskriteerien laatimiseksi alkaa keväällä 2024
- ❖ Työpaja: Vähähiilisyys kaupungin hankinnoissa – vaikuta ja varaudu 18.4. klo 12-16 Tiedepuisto

Hankintaohjeen päivitys

❖ Nykyinen muotoilu:

- ”Joensuun tavoitteena on olla hiilineutraali jo vuonna 2025. Ympäristönäkökulmat on otettava huomioon kaikkia hankintoja tehtäessä. Ympäristökriteerejä voidaan ottaa huomioon vähimmäisvaatimuksina tai valintaan vaikuttavina arvioitavina asioina. Ympäristöasioiden huomioimisesta voidaan myös pyytää liittämään tarjoukseen selvitys.”

❖ Uusi muotoilu (luonnosversio):

- ”Hankintoja tehdessä pyritään minimoimaan hiilijalanjälki ja muut ympäristövaikutukset.”
- Tarkennetaan, kuinka ja mitä ympäristövaikutuksia käytännössä on otettava huomioon ja laaditaan toimintaohje ohjaamaan tilaajien työtä

Hankintaohjeen päivitys: Toimintaohje tilaajille

- ❖ Toimintaohje ohjaa tilaajia kartoittamaan kuhunkin hankintaan parhaiten sopivat vähähiilisyttä edistävät kriteerit
 - Kannustetaan myös mm. järjestämään markkinavuoropuheluja
- ❖ Vähähiilisyttä koskien hankinnassa voidaan yleisesti ottaen huomioida esimerkiksi tuotteen tai palvelun:
 - Elinkaaren hiilijalanjälki
 - Elinkaarikustannukset
 - Energiatehokkuusluokitus
 - Uusiutuvan energian käyttö
 - Pitkäikäisyys ja kestävyys
 - Ympäristösertifikaatit ja –luokitukset sekä ympäristöselosteet (Environmental Product Declaration, EPD)
 - Kuljetusten päästöt
 - Uusiomateriaalien käyttö
 - Materiaalien ympäristöystävällisyys ja kierrätettävyys

Hankintaohjeen päivitys: Toimintaohje tilaajille

- ❖ Lisäksi toimittajalta voidaan pyytää **referenssejä** ympäristöasioiden huomioimisesta tai tarjoukseen voidaan pyytää liittämään **selvitys ympäristöasioiden huomioimisesta**
 - Pohdinnassa yrityksen ympäristöasioiden huomioimista koskevan selvityksen vaatiminen määrämuodossa
- ❖ Vähähiilisyyttä voidaan edistää myös sopimusehdoilla
 - Sopimusehdoissa määritellään seurannan ja raportoinnin tavat, mittarit sekä **mahdolliset bonukset ja sanktiot**, joilla voidaan kannustaa kriteerien toteutumiseen sopimuskauden aikana.

**Kaikkea ei tarvitse
tehdä yksin**

www.climatejoensuu.fi

